

AGENDA

Bestuurscommissie Veiligheid

Datum	:	2 oktober 2024
Tijdstip	:	12:30 – 13:30 uur
Locatie	:	De Laape - Warten

	Onderwerp	Bijlage	Doel
1.	Opening en vaststellen van de agenda	1	Vaststellen
2.	Concept conclusies Bestuurscommissie Veiligheid 19 juni 2024	2	Vaststellen
3.	Mededelingen en ingekomen stukken	3	Informerend
4.	Tweede bestuursrapportage (8 maands) en derde begrotingswijziging 2024 <i>Toelichting door dhr Vellema (afdelingshoofd financiën)</i>	3	Vaststellen en doorgeleiden naar DB
5.	Benchmark overhead VRF <i>Presentatie dhr Bosland - Berenschot</i>	Geen	Informerend
6.	Rondvraag en sluiting		

Besluitenlijst Bestuurscommissie veiligheid

Datum : 19 juni 2024
Locatie : Veiligheidsregio Fryslân – De Ridderzaal

Aanwezig:

S. Buma (Voorzitter VRF – Leeuwarden)
O.F. Brouwer (Achtkarspelen)
L.P. Stoel (Ameland)
N.I. Agricola (Dantumadiel)
F. Feenstra (De Fryske Marren) digitaal
I. Sjerps (Harlingen)
A.Fokkens-Kelder (Heerenveen)
J.G. Kramer (Noardeast – Fryslân)
J. Werkman (Ooststellingwerf) digitaal
A. Bouwman (Opsterland)

J. Rijpstra (Smallingerland)
J.A. de Vries (Súdwest Fryslân)
R. Cazemier (Terschelling) digitaal
M. Schrier (Vlieland)
L.J. Gebben (Tytsjerksteradiel)
M.C.M. Waanders (Waadhoeke)
N.A. van de Nadort (Weststellingwerf)
L.M.B.C. Kroon (Wetterskip Fryslân)
J. Bakker (Politie Noord-Nederland)

W.K. Kleinhuis (alg. directeur/ commandant Brandweer)

E. Knoll (directeur bedrijfsvoering)
A. de Vries (secretaris)

Afwezig:

W. van Gent (Schiermonnikoog)
J.T.D Stoffels (Openbaar Ministerie)

D.P. de Vries (Provincie Fryslân)
L. Kleefstra (directeur Publieke Gezondheid)

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

➤ *De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.*

2. Concept conclusies Bestuurscommissie Veiligheid

van 14 februari en de besloten Bestuurscommissie Veiligheid 14 maart 2024

n.a.v presentielijst: dhr Rijpstra meldt dat hij aanwezig was.

n.a.v de rondvraag: Mw Kroon geeft aan dat de beschreven conclusie anders is. Er is een geavanceerd watersysteem in Fryslân, en dat systeem loopt aan de grenzen.

➤ *De conclusies worden vastgesteld.*

3 Mededelingen

➤ *De bestuurscommissie neemt kennis van de schriftelijke mededelingen.*

N.a.v mededeling over de WAS: dhr Kramer geeft aan waarde te hechten aan een luchtalarm.

Dhr Kleinhuis geeft aan dat het huidige systeem aan vervanging toe is. Daar gaan veel kosten mee gemoeid. De voorzitter geeft aan dat de landelijke lijn wordt gevolgd en nu is het afwachten.

N.a.v mededeling proces omtrent benchmark: Dhr Bouwman wil graag weten waarom er alleen naar de overhead wordt gekeken en niet naar de brede organisatie? En kunnen er andere VR-en uitgehaald worden?

Dhr kleinhuis geeft aan dat er in brede zin wordt gekeken naar VR-en en vergelijkbare organisaties. De Benchmark wordt alleen uitgevoerd over de overhead. Want er is geen andere mogelijkheid.

Dhr Gebben vult aan dat we voor de gehele organisatie de doorlichting begroting hebben.

Dhr Bouwman vraagt om bevestiging of de twee regio's die in het onderzoek naar de directiestructuur zijn besproken uitgelicht kunnen worden. Dhr kleinhuis weet niet of het mogelijk is, het wordt nagevraagd.

4 Zienswijzen begroting 2025 en jaarrekening 2023

Dhr Vellema (afdelingshoofd Financiën) presenteert de zienswijzen begroting 2025 en jaarrekening 2023 en gaat in op de concept reactienota.

De voorzitter haalt in een ronde de reacties op.

Dhr Rijpstra geeft aan dat de stukken conform voorstel zijn behandeld.

Dhr Shrier geeft aan dat de stemmen zijn gestaakt en het stuk later terugkomt.

Dhr Stoel geeft aan dat er een zienswijze is van Ameland. De gaat in op de zorgen over de kostenstijging. Oproep om richting oktober na te denken over scenario's. Wat als het met minder moet, waar kan dat dan?

Dhr Kleinhuis reageert dat in het nieuwe Dekkingsplan met scenario's wordt gewerkt. En in de benchmark zit ruimte om te spreken over overhead. Binnen de GGD wordt gesproken over scenario's irt huisvesting.

Mw Fokkens meldt dat de gemeenteraad benadrukt dat men niet tegen de salarisverhoging is (GGD). Maar kritiek heeft op het proces en het gevoel daarbij.

Mw Waanders refereert aan webinars voor raadsleden. Dat is een gelegenheid om open en kritische vragen te stellen. En roept raadsleden altijd op om daar bij aan te sluiten en aan te moedigen. Dat helpt wellicht in het sentiment en gevoel.

Dhr Cazemier heeft enkele vragen. Zijn er nieuwe ontwikkelingen in het tweede loopbaanbeleid en moeten we rekening houden met extra kosten? Daarnaast is er landelijk 70 miljoen toebedeeld over natuurbrandbeheersing, profiteren wij daar ook van?

Dhr Kleinhuis geeft aan dat het tweede loopbaanbeleid komt de volgende keer terug. Er is in het land overigens wel veel over te doen. Er is veel uitstroom en daarom wordt nu gesproken over de houdbaarheid. Voor Fryslân gaat het wel goed, onze voorziening is ruim voldoende om dit af te dekken. De eerste mensen maken de keuze voor een nieuwe loopbaan. Belangrijkste is dat mensen de eindstreep halen.

De 70 miljoen voor natuurbrandbeheersing is voor het inrichten van landelijke expertise. Wij profiteren niet direct. Wel van de kennis en expertise als het aan de orde is.

Dhr Brouwer geeft aan dat de eerste zin in de reactienota gewijzigd moet worden. Een zienswijze betekent niet dat er geen vertrouwen is in de VRF en dat men niet wil bijdragen aan een veilig en gezond Fryslân. Dit doet geen recht aan de zienswijzen.

Mw Fokkens is het eens met dhr Brouwer en adviseert om dit aan te passen. Het bevestigt het gevoel bij de raad.

Dhr Kleinhuis geeft aan dat de opmerkingen worden meegenomen.

- *De Bestuurscommissie Veiligheid bespreekt de zienswijzen en de reactienota en besluit deze door te geleiden aan DB/AB.*

5. Bestuursrapportage (4 maands) en tweede begrotingswijziging

Dhr Vellema vervolgt de presentatie met een financiële beschouwing van de BERAP.

Mw Waanders gaat in op de vrijval van kapitaalslasten bij de brandweer. Mw Waanders geeft aan dat er al een aantal jaren sprake is van een grote plus. En vraagt zich af of de planning niet goed gaat. Het is nu wel zaak om dichterbij de verwachte werkelijkheid te komen.

Dhr Kleinhuis beaamt dit. En geeft aan dat er in het najaar een voorstel komt.

Dhr Bouwman: vraagt er dit jaar nog iets wordt gedaan met de FUWA. Dhr Vellema geeft aan dat die onttrekking nog volgt na het AB.

Dhr Cazemier geeft aan dat op Terschelling al lange tijd wordt nagedacht over een nieuwe brandweerkazerne. En doet de oproep dat deze er uiteraard wel moet komen.

- *De Bestuurscommissie Veiligheid besluit het dagelijks bestuur voor te stellen om de eerste bestuursrapportage 2024 onderdeel veiligheid ter vaststelling voor te leggen aan het*

algemeen bestuur. En de tweede begrotingswijziging 2024 onderdeel veiligheid ter vaststelling voor te leggen aan het algemeen bestuur.

6. Intern controleplan

Dhr Vellema sluit zijn presentatie af met een toelichting op het interne controleplan.

Dhr Stoel meldt een tekstuele fout t.a.v de sissa. Dhr Vellema bevestigt dat er moet staan dat het risico is dat we er niet aan voldoen. Dit wordt aangepast.

De Bestuurscommissie Veiligheid neemt kennis van:

- 1. De frauderisicoanalyse*
- 2. Het VIC-plan inclusief het normenkader*

7. Benoemen portefeuillehouder GHOR

- *De bestuurscommissie veiligheid benoemt Mw Fokkens (Heerenveen) als portefeuillehouder GHOR in de bestuurscommissie veiligheid. En daarmee is zij verantwoordelijk voor de portefeuilles Crisisbeheersing, Bevolkingszorg en GHOR.*

8. Bestuurlijke opdracht Dekkingsplan

Dhr Brouwer meldt dat het vaststellen van de bestuurlijke opdracht Dekkingsplan een formaliteit is. De inhoud komt later en dat is uiteraard veel interessanter.

Mw Waanders vraagt n.a.v of de snelheidsaanpassingen die de provincie momenteel doorvoert (van 80 naar 60 km) iets kan betekenen voor de aanrijdtijden. Mw Fokkens meldt dat er veel sentiment is in Heerenveen en roept op hier aandacht voor te hebben. Dhr voorzitter beaamt zorgvuldigheid en herkent dat de veranderingen sentiment oproepen.

Dhr Kleinhuis herkent dit ook, en benadrukt dat communicatie en acceptatie twee verschillende dingen zijn. Dhr Kramer onderstreept de belangen. En vraagt of er wordt gekeken naar opkomsttijden in het verleden. Dhr Kleinhuis geeft aan dat dit is verwerkt in de Kazerne volgorde tabel (KVT).

- *De bestuurscommissie veiligheid stelt de bestuurlijk opdracht Dekkingsplan vast.*

9. Stand van zaken Kazerne volgorde tabel (KVT)

Dhr Kleinhuis meldt dat iedereen is meegenomen door de lokale brandweercommandant over de lokale situatie. En geeft daarna een toelichting op de stand van zaken van dit project. De ploegen zijn inmiddels meegenomen in de opkomsttijden en de gebieden en worden momenteel om een zienswijze gevraagd. Daar komt vervolgens weer een reactie op.

Mw Fokkens vraagt of het risico is meegenomen dat eventueel verlies tot demotivatie kan leiden. Is meegenomen dat vrijwilligers gaan stoppen? Dhr Kleinhuis geeft aan dat het lastig te wegen is. Dan gaan posten elkaar beconcurreren met dit gedrag.

In het nieuwe Dekkingsplan wordt wel weer gekeken of bij posten die iets zijn kwijtgeraakt een specialisme toebedeeld kunnen krijgen. Om bij te dragen aan zingeving.

Mw Sjerps geeft aan dat een tekort aan vrijwilligers nog nooit de realiteit is geworden. Het valt uiteindelijk wel mee. Mw Sjerps wil graag weten of er ook is gekeken naar snelle interventievoertuigen. Dhr Kleinhuis geeft aan dat die er in Fryslân niet zijn. In 2013/2014 is daar voor het laatst naar gekeken, en dat zou leiden tot hogere kosten.

Dhr Agricola geeft aan dat hij is geïnformeerd door zijn lokale brandweercommandant en wil graag weten of er inmiddels gesprekken zijn geweest met de posten. Dhr Kleinhuis geeft aan dat er met alle posten is gesproken. En de reacties zijn wisselend want het gaat om betrokken mensen.

De voorzitter is van mening dat de brandweer heel goede zorg heeft voor het personeel. Omdat ze wel degelijk realiseren dat het gaat om motivatie (vrijwilligers). De posten weten dat het er aan komt, en hoe het systeem werkt. De voorzitter uit zijn vertrouwen in de brandweerleiding, dat die zien wat het belang is. En dat zij bij escalatie de betrokken burgemeester informeren.

Mw de Vries wil een positieve inzet delen, bij de recente brand in Sneek heeft het principe Samen Paraat heel goed gewerkt. Met veel waardering tussen de ploegen onderling. Mw de Vries vindt dit

een compliment waard voor de ploegen en het systeem dat we elkaar hebben ingericht.

10. Generiek Rampbestrijdingsplan Seveso-inrichtingen Fryslân

- *De bestuurscommissie veiligheid besluit het Algemeen Bestuur te adviseren om het Generiek Rampbestrijdingsplan Seveso-inrichtingen Fryslân vast te stellen. En het vigerend Generiek Rampbestrijdingsplan BRZO-inrichtingen Fryslân in te trekken per 11 juli 2024.*

11. Rondvraag en sluiting

Dhr van de Nadort blikt terug op twee branden in Wolvega, 8 minuten na elkaar. Fijn om te zien en te ervaren wat er dan aan geoefend personeel staat. De complimenten.

Sluiting.

Vastgesteld in de vergadering van de bestuurscommissie Veiligheid van 2 oktober 2024.

Voorzitter

Secretaris

S. van Haersma Buma

W.K. Kleinhuis

Besluitenlijst Bestuurscommissie veiligheid

Datum : 19 juni 2024
Locatie : Veiligheidsregio Fryslân – De Ridderzaal

Aanwezig:

S. Buma (Voorzitter VRF – Leeuwarden)
O.F. Brouwer (Achtkarspelen)
L.P. Stoel (Ameland)
N.I. Agricola (Dantumadiel)
F. Feenstra (De Fryske Marren) digitaal
I. Sjerps (Harlingen)
A.Fokkens-Kelder (Heerenveen)
J.G. Kramer (Noardeast – Fryslân)
J. Werkman (Ooststellingwerf) digitaal
A. Bouwman (Opsterland)

J. Rijpstra (Smallingerland)
J.A. de Vries (Súdwest Fryslân)
R. Cazemier (Terschelling) digitaal
M. Schrier (Vlieland)
L.J. Gebben (Tytsjerksteradiel)
M.C.M. Waanders (Waadhoeke)
N.A. van de Nadort (Weststellingwerf)
L.M.B.C. Kroon (Wetterskip Fryslân)
J. Bakker (Politie Noord-Nederland)

W.K. Kleinhuis (alg. directeur/ commandant Brandweer)

E. Knoll (directeur bedrijfsvoering)
A. de Vries (secretaris)

Afwezig:

W. van Gent (Schiermonnikoog)
J.T.D Stoffels (Openbaar Ministerie)

D.P. de Vries (Provincie Fryslân)
L. Kleefstra (directeur Publieke Gezondheid)

1. Opening en vaststellen van de agenda besloten Bestuurscommissie Veiligheid

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
In het bijzonder welkom aan dhr Stassen. Dhr Stassen komt de resultaten presenteren van zijn onderzoek naar een nieuwe directiestructuur.

➤ *De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.*

2. Wijziging van de directiestructuur VRF

Het advies wordt gepresenteerd door Ruud Stassen. Dit betreft een driehoofdige directiestructuur, met een tweehoofdige leiding.

Na de presentatie is gelegenheid voor vragen.

Dhr Kramer wil graag weten of de beheersing van personeelskosten ook in de opdracht was meegenomen. Er wordt gemeld dat het DB heeft gesteld dat een wijziging budgetneutraal moet plaatsvinden.

Dhr Agricola vraagt door op de uitvoering van collegiale besluitvorming door beide directeuren. Wat als ze er niet uit kunnen komen?

Dhr Stassen geeft aan dat hij naar twee andere regio's met eenzelfde structuur heeft gekeken. Zij hebben procedures om er toch uit te komen en hebben nog nooit naar het DB hoeven gaan.

Dhr Kleinhuis vult aan dat de functie van algemeen directeur in de praktijk toch ingewikkeld is. Vanwege de bestuursverantwoordelijkheid in veiligheid en gezondheid.

Dhr Stassen meldt dat de vergelijkbare regio's geen portefeuilleverdeling hebben maar een collectieve verantwoordelijkheid.

Dhr Bouwman refereert aan de functie van primus inter pares, die wenselijk lijkt bij een organisatie die nadrukkelijk is opgericht om te opereren in crises. Waarom kies je er niet voor om dit toch in te regelen met doorzettingsmacht?

Volgens dhr Stassen is dit geregeld in wetgeving. De Regionaal Commandant Brandweer zit in de WVR en DPG in WPG. In crisissituaties is de duidelijkheid er wel. Maar in de reguliere situatie is er een reguliere verantwoordelijkheid.

Mw Sjerps, wat betekent het voor de verhoudingen in het bestuur gezondheid vs veiligheid?

Dhr Stassen geeft aan dat het voorstel geen wijziging is in de bestuurlijke structuur. Dhr Kleinhuis vult aan dat het onderzoek juist met deze reden is uitgevoerd. De Algemeen Directeur gaat nu naar beide commissies. Daarnaast blijft het AB bestaan.

Dhr Kramer wil weten of in het DB de optie voor een bezuiniging ook is besproken. Dhr Gebben reageert dat dit geen optie is.

Dhr Werkman vraagt of er ook is gekeken naar het behouden van de huidige structuur. Het advies van dhr Stassen is om de huidige structuur niet te behouden. Hij is van mening dat er überhaupt iets gaat veranderen met het vertrek van de huidige Algemeen Directeur.

Dhr Werkman adviseert om dit in het advies op te nemen. Dat bevestigt dhr Stassen.

Dhr Cazemier heeft interesse in de vormgeving van de nieuwe statuten t.a.v de directie. En vraagt of deze bij de stukken worden gevoegd. Dhr Stassen geeft aan dat dit een vervolgstap is. Dhr Kleinhuis vult aan dat het wordt teruggelegd in de organisatieverordening.

Dhr Kramer begrijpt de inhoudelijke argumentatie, maar komt nogmaals terug op het financiële plaatje. En vraagt het DB de financiële argumentatie mee te geven en te kijken naar een budgetoptie. De oproep om te laten zien dat er bewust mee om is gegaan.

Dhr Kleinhuis geeft aan dat er een benchmark aankomt, deze geeft inzicht in de kosten. En is het moment om kritisch te kijken.

De voorzitter dankt dhr Stassen voor het vele werk in Fryslân.

➤ *De bestuurscommissie veiligheid neemt kennis van het rapport 'Advies nieuwe topstructuur Veiligheidsregio Fryslân'. En stemt in met het uitwerken van de daarin geadviseerde driehoofdige directiestructuur, met een tweehoofdige leiding.*

3. Samenwerking forensische geneeskunde 3Noord

Vanwege de afwezigheid van mw Kleefstra geeft dhr Kleinhuis een toelichting op de plannen voor de 3Noord samenwerking forensische geneeskunde. Aanleiding voor de samenwerking zijn grote personeelstekorten voor dit vakgebied.

4. Rondvraag en sluiting

Er wordt geen gebruik van de rondvraag. De voorzitter sluit de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de bestuurscommissie Veiligheid van 2 oktober 2024.

Voorzitter

Secretaris

S. van Haersma Buma

W.K. Kleinhuis

Postbus 612
8901 BK Leeuwarden
T 088 22 99 999
E info@vrfryslan.nl
I www.veiligheidsregiofryslan.nl

Bezoekadres:
Harlingertrekweg 58
Leeuwarden

BTW nr: NL8173.71.072.B01
BIC: BNGHNL2G
IBAN: NL65 BNGH 028.51.28.647
KvK nr: 011 75 778

Datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Bijlagen
-------	------------	--------------	-------------	----------

Geachte heer,

Bij brief van 3 februari 2022 heeft u de Veiligheidsregio's verzocht om jaarlijks in een rode draden analyse aan te geven hoe de Veiligheidsregio presteert bij de aanpak van rampen en crises (één en ander gebaseerd op het Toetsingskader van uw Inspectie).

Bijgaand ontvangt u onze analyse over 2023. In onze analyse over het jaar 2023 sluiten wij, qua lay-out van de informatie, aan bij de brieven die wij u op 31 maart 2022 (Rode Draden Analyses VRF 2019, 2020 en 2021) en 27 maart 2023 (Rode Draden Analyse VRF 2022) hebben toegezonden.

Scope Rode draden analyse 2023

De rode draden analyse 2023 (zie bijlage 1) bestaat uit evaluaties van 7 GRIP-incidenten, 1 niet GRIP-inzet en 52 praktijksimulaties. In de analyse treft u onze bevindingen over de vijf processen ("melding en alarmering", "leiding en coördinatie", "informatiemanagement", "crisiscommunicatie" en "overdracht nafase") uit uw Toetsingskader aan. Wij zoomen hierbij specifiek in op de door uw inspectie in uw brief van 3 februari 2022 genoemde "Waarderingsaspecten".

Overige resultaten 2023

Naast de bevindingen over de bovengenoemde vijf processen delen wij graag onderstaande informatie met u, welke betrekking heeft op het jaar 2023:

- In 2023 hebben de 25 Veiligheidsregio's extra gelden van het Rijk ontvangen voor het versterken van de (boven)regionale en landelijke crisisbeheersing en informatiepositie. Wij hebben dit geld gebruikt voor het versterken van onze afdeling Crisisbeheersing en voor het borgen van onze informatiepositie (inrichten Veiligheidsinformatieknooppunt).
- De afdeling Crisisbeheersing heeft in 2023 de crisisondopvang (CNO) voor asielzoekers geëxploiteerd en de coördinatie voor ontheemden uit Oekraïne verzorgd. Eind december 2023 zijn bovengenoemde taken door de Veiligheidsregio overgedragen aan respectievelijk het COA (crisisondopvang) en de gemeente Heerenveen (coördinatie ontheemden Oekraïne).
- In 2023 voerden wij, voor het eerst sinds COVID-19, weer een volledig vakbekwaamheidsprogramma uit. We organiseerden onder andere vier grote vaartuigoefeningen

voor het jaarthema “Incidentbestrijding op het water”. Daarnaast hebben we 21 nieuwe crisisfunctionarissen intern opgeleid; na een proeve van vakbekwaamheid zijn zij allen per 1 juli 2023 ingestroomd binnen hun piketgroep.

- Het bestuur stelde deelplannen “Bevolkingszorg” en “Crisiscommunicatie” vast; na brede afstemming is besloten om crisiscommunicatie in te richten als een eigenstandig proces conform de bevindingen van de evaluatiecommissie Wet Veiligheidsregio’s (december 2020).
- Het Bestuurlijk Waddenzee Overleg (BWO) heeft een nieuw incidentbestrijdingsplan Waddenzee en Eems-Dollar-gebied vastgesteld; in dit plan zijn de aanbevelingen uit de evaluatie van de calamiteit met de MSC Zoë verwerkt; ook is de verbinding gelegd met de bestrijdingsplannen Noordzee en IJsselmeergebied
- In 2023 hebben wij nieuwe overeenkomsten gesloten voor onder andere de meldkamerfunctie Veiligheidsregio 3Noord en voor de GHOR-taken (crisisfunctie OvD-G en Grootschalige Geneeskundige Bijstand).
- In 2023 communiceerden wij regelmatig met Friese inwoners over risico’s uit ons “Regionaal Risicoprofiel”. Hierbij hebben wij gebruik gemaakt van diverse onlinecampagnes. Steeds meer inwoners bekeken onze website www.vrfryslan.nl/laatjenietverrassen en onze social mediakanalen.
- Samen met Planbureau Fryslan en diverse samenwerkingspartners zijn Brandweer Fryslân en de afdeling Crisisbeheersing in 2023 gestart om de landelijke toekomstverkenning van het NIPV te vertalen naar de situatie in Fryslân. Gezamenlijk hebben we helder gekregen welke trends specifiek voor Fryslân relevant zijn en daarmee het meest relevant voor de toekomst van VRF. In 2024 gaan we aan de slag om deze toekomstverkenning verder uit te werken.
- In januari 2023 vond de externe HKZ-audit plaats. Door de auditoren van LRQA is geconstateerd dat de afdeling Crisisbeheersing voldoet aan de eisen in de HKZ-norm en heeft daarom opnieuw het certificaat voor de HKZ-norm ontvangen.

Resumé

Samengevat is onze conclusie dat de Fryske crisisorganisatie – evenals de jaren 2016 tot en met 2022 – ook in 2023 heeft voldaan aan het Toetsingskader van uw inspectie.

Graag gaan wij op 23 september 2024 met u in gesprek over deze terugblik over 2023; daarnaast willen wij u ook graag meenemen in de ontwikkelingen waar we in 2024 mee bezig zijn.

Wij gaan ervan uit dat we u voor dit moment volledig hebben geïnformeerd. Voor vragen en/of nadere informatie kunt u contact opnemen met

Met vriendelijke groet,

W.K. Kleinhuis
algemeen directeur

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Veiligheidsregio Fryslân
t.a.v. de heer W.K. Kleinhuis
Postbus 612
8901 BK Leeuwarden

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**
Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectie-jenv.nl

Onze referentie
5585925

Datum 28 juni 2024
Betreft Rode dradenanalyse

Geachte heer Kleinhuis,

Hierbij reageer ik op uw brief van 19 juni 2024 (kenmerk UIT/24015013/DIR), waarin u verslag doet over de prestaties van de Veiligheidsregio Fryslân. Deze brief hebben wij samen met twee bijlagen, de rode-dradenanalyse (RDA) over 2023 en de bijbehorende factsheet via de mail in goede orde ontvangen.

De aangeleverde RDA is wederom van goede kwaliteit. Er zijn verschillende databronnen gebruikt, zowel oefenevaluaties als daadwerkelijke multidisciplinaire inzetten. Ook het toetsingskader is goed toegepast en er volgen uit de bevindingen duidelijke aanbevelingen en verbeterpunten. Een sterk punt is dat er in de analyse een terugblik gedaan wordt naar de RDA uit 2022. Wij waarderen het dat u in de brief een opsomming heeft opgenomen van overige behaalde resultaten.

Ik vraag wel uw aandacht voor het volgende. De Inspectie heeft geconstateerd dat de Veiligheidsregio Fryslân in 2023 geen systeemtest heeft uitgevoerd, en dat er ook een geen geëvalueerde GRIP-3 of GRIP-4 inzet is geweest. Ik wijs u er op dat hiermee niet is voldaan aan art. 2.5.1 Besluit Veiligheidsregio's.

In de brief van de toenmalige Minister van Justitie en Veiligheid van 1 juli 2014¹ over de systeemtest staan de kaders m.b.t. dit wetsartikel nader beschreven; de RDA is daar geen onderdeel van. Het uitvoeren van een systeemtest blijft daarmee wettelijk verplicht, tenzij in plaats daarvan een GRIP-3 of -4 incident heeft plaatsgevonden en is geëvalueerd. Wij verzoeken u invulling te geven aan deze verplichting.

¹ [2-1-bcov-160418-systeemtest-bijl-2-brief-iz-oefeningen.pdf \(vrk.nl\)](#)

Tot slot, mijn collega's gaan over de inhoud van de aangeleverde RDA graag met de veiligheidsregio Fryslân in gesprek tijdens het periodieke accountgesprek (geplande datum 23 september 2024).

Met vriendelijke groet,

Dhr. A.J. Schmidt
Afdelingshoofd Crisisbeheersing en Cyber

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**
Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Datum
28 juni 2024

Onze referentie
5585925

Oplegnotitie informierend

Onderwerp	Mededelingen
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	
Auteur	W. Kleinhuis
Bijlagen	A. Brief aan Inspectie Rode draden analyse 2023 Brief Reactie Inspectie op de Rode draden analyse
Vergaderdatum	2-10-2024
Agendapunt	3

Kennisnemen van	De ingekomen stukken en mededelingen.
Inleiding	<ul style="list-style-type: none"> A. Rode draden analyse VRF 2023 voor Inspectie en reactie B. Traject om de BON officieel een verbonden partij te maken C. Vuurwerkopslag in woonwijken D. Financieringssystematiek VR-en n.a.v hoofdlijnenakkoord E. Ontwikkeling FLO/ Tweede Loopbaanbeleid Brandweer
Kernboodschap	<p>Rode draden analyse VRF 2023</p> <p>Op verzoek van de Inspectie J&V maken de 25 Veiligheidsregio's vanaf 2016 Rode draden analyses waarin zij aangeven hoe zij gepresteerd hebben bij de aanpak van rampen en crises (één en ander gebaseerd op het Toetsingskader van de Inspectie). Over de jaren 216 tot en met 2022 heeft de crisisorganisatie van VRF steeds voldaan aan de normen uit dit toetsingskader.</p> <p>Over het jaar 2023 is wederom een Rode draden analyse gemaakt (Scope 7 GRIP-incidenten, 1 niet GRIP-inzet en 52 praktijksimulaties). Ook nu is onze algemene conclusie dat de crisisorganisatie van VRF ruimschoots voldoet aan de normstelling van de Inspectie. De Inspectie heeft hier middels een brief op gereageerd.</p> <p><i>Bijlagen: brief van de VRF aan de Inspectie en de reactie.</i></p> <p>Stichting BON - verbonden partij</p> <p>De drie veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe hebben in 2023 verzocht om onderzoek te doen naar de wijze waarop het opleiden en faciliteren van realistische trainingen het beste vormgegeven kan worden. De veiligheidsregio's zijn als werkgever verantwoordelijk voor het goed opleiden van hun medewerkers.</p> <p>De opleidings- en trainingstaken worden op al meer dan 40 jaar uitgevoerd door Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON). Uit</p>

het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de BON op dit moment niet voldoende verbonden is aan de veiligheidsregio's. Dit brengt risico's met zich mee voor zowel de veiligheidsregio's, als de BON en de afzonderlijke bestuurders. Zo hebben de veiligheidsregio's formeel geen zeggenschap en sturing en wordt niet meer voldaan aan aanbestedingswetgeving.

Op basis van analyse van de huidige situatie, de geïnventariseerde risico's en de behoefte voor de toekomst is verkend of alternatieve organisatievormen en juridische structuren passender zijn. Uit extern juridisch advies blijkt dat de privaatrechtelijke vorm nog steeds passend is, maar de juridische structuur (o.a. statuten en reglementen) aangepast moet worden om de BON te verbinden aan de veiligheidsregio's, zodat zij formeel zeggenschap en sturing krijgen. In de aangepaste structuur nemen de veiligheidsregio's deel in de Stichting BON.

De besturen van de drie regio's wordt dan ook gevraagd om:

1. Een voorgenomen besluit te nemen om de Stichting Brandweeropleidingen Noord formeel te verbinden aan Veiligheidsregio Fryslân.
2. Een ontwerpbesluit toe te zenden aan de raden van de deelnemende gemeenten om hen in de gelegenheid te stellen om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

In de regio's Drenthe en Groningen is dit traject al gestart en zijn de raden verzocht om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. In Fryslân is besloten om dit besluitvormingstraject met de kaderbrief mee te laten lopen.

Vuurwerkopslag

Op 1 december 2023 heeft de universiteit Twente het onderzoeksrapport 'leren van twee vuurwerkrampen' (Culemborg en Enschede) gepubliceerd. Kern van dit onderzoeksrapport is:

- een vuurwerkproduct is veel gevaarlijker dan de classificatie doet vermoeden.

Onderzoeksrapport van de universiteit Twente toont aan dat m.n. consumentenvuurwerk gevaarlijker is dan gedacht. Er zijn legale vuurwerkopslagplaatsen en bebouwde gebieden (woonwijken) - ook in Fryslân - en dit levert risico's op voor de brandweer.

Vanuit het Veiligheidsberaad (VB) en de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is er medio mei een brief naar de ministers van Infrastructuur & Waterstaat en Justitie & Veiligheid gestuurd; hierop is nog niet gereageerd. Brandweer Fryslân zal, net als in 2023, optreden volgens de (brandweer)Richtlijn Veilig Optreden bij vuurwerk.

Financieringssystematiek VR-en n.a.v hoofdlijnenakkoord

In het Hoofdlijnenakkoord staat dat het kabinet voornemens is de financieringssystematiek van veiligheidsregio's aan te passen. En een bezuiniging van 10% door te voeren.

Aangezien dit grote, onwenselijke effecten heeft op de taakuitvoering van veiligheidsregio's en daarmee op de nationale veiligheid heeft het Veiligheidsberaad middels een brief een dringende oproep gedaan om de beoogde wijziging niet door te voeren. Inmiddels heeft er een gesprek plaatsgevonden met de minister. De minister heeft aangegeven dat het een *onbedoeld effect* is van het Hoofdlijnenakkoord. De wijziging zal desondanks worden doorgevoerd met Prinsjesdag, maar gaat pas in vanaf 2026. De minister heeft aangegeven dat hij werkt aan een oplossing, maar hier tijd voor nodig heeft. In het Veiligheidsberaad is besproken dat de minister hiervoor voorlopig de ruimte krijgt. Als

de oplossing te lang op zich laat wachten, zal een nieuwe aanpak besproken worden. Verder is afgesproken dat de communicatie-ondersteuning een statement voorbereidt waar veiligheidsregio's - bij vragen rondom Prinsjesdag- naar kunnen verwijzen.

Ontwikkeling FLO/ Tweede Loopbaanbeleid Brandweer

In november wordt een presentatie gegeven over het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) en het Tweede Loopbaanbeleid Brandweer in Fryslân. De bestuurscommissie wordt ter vergadering kort geïnformeerd over de landelijke ontwikkelingen.

Oplegnotitie Besluitvormend

Onderwerp	Tweede bestuursrapportage 2024 en derde begrotingswijziging 2024
Ter behandeling in de vergadering van	de Bestuurscommissie Veiligheid
Status	Openbaar
Portefeuillehouder	Dhr Gebben
Auteur	Mw Julianus
Bijlagen	1. Tweede bestuursrapportage 2024 2. Derde begrotingswijziging 2024
Vergaderdatum	2-10-2024
Agendapunt	4
Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)	De bestuursrapportage is een product van alle organisatiedelen samen.
OR/GO	Kies een item.

Conceptbesluit	<ol style="list-style-type: none"> Het dagelijks bestuur voor te stellen om de tweede bestuursrapportage 2024 onderdeel veiligheid ter vaststelling voor te leggen aan het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur voor te stellen om de derde begrotingswijziging 2024 onderdeel veiligheid ter vaststelling voor te leggen aan het algemeen bestuur.
Inleiding	<p>Tweede bestuursrapportage 2024 Middels de bestuursrapportage wordt het algemeen bestuur geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Het dagelijks bestuur legt daarbij verantwoording af over de afwijkingen ten opzichte van de begroting, waarbij de inhoudelijke verantwoording wordt getoetst door de bestuurscommissies.</p> <p>Derde begrotingswijziging 2024 In de derde begrotingswijziging zijn de volgende onderdelen verwerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gelet op het aangepaste kader voor begrotingsrechtmatigheid heeft een actualisatie van de baten en lasten voor de najaarscampagne COVID plaatsgevonden. Dit heeft geen effect op de gemeentelijke bijdrage. - Nieuwe cao. Dit levert een verlaging van de gemeentelijke bijdrage op en wordt via de begrotingswijziging gecorrigeerd en teruggestort naar de gemeenten (art. 4.2.d van de financiële verordening). - In verband met de vertraging in de investeringsplanning, zijn de werkelijke rentelasten lager dan begroot. Dit wordt via de begrotingswijziging gecorrigeerd en teruggestort naar de

	<p>gemeenten (art. 4.3 van de financiële verordening).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actualisatie reservemutaties. De belangrijkste mutatie betreft de inschatting van de benodigde onttrekking als gevolg van de functiewaardering bij de GGD. <p>De bestuurscommissie Veiligheid besluit over de inhoud van het programma Veiligheid.</p>																								
Beoogd effect	Het algemeen bestuur in positie brengen om tussentijds bij te sturen.																								
Argumenten	<p><i>1.1 De bestuursrapportage biedt een tussentijds moment voor het algemeen bestuur om haar controlerende rol uit te voeren</i></p> <p>Om het algemeen bestuur te helpen ook gedurende het jaar haar controlerende rol uit te kunnen oefenen, vertellen we formeel twee keer per jaar wat de stand van zaken is als het gaat om de in de begroting opgenomen doelen.</p>																								
Kanttekeningen/risico's	1.1 Veiligheidsregio Fryslân blijft opereren in een dynamisch speelveld. De afgegeven prognose kan hierdoor onzekerheden bevatten.																								
Financiële consequenties	<p>De prognose van het resultaat 2024 is als volgt:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Programma</th> <th>Berap 1</th> <th>Berap 2</th> <th>Verschil</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gezondheid</td> <td>-300.000</td> <td>-315.000</td> <td>-15.000</td> </tr> <tr> <td>Crisisbeheersing</td> <td>305.000</td> <td>392.000</td> <td>87.000</td> </tr> <tr> <td>Brandweer</td> <td>3.065.000</td> <td>3.311.000</td> <td>246.000</td> </tr> <tr> <td>Organisatie</td> <td>-165.000</td> <td>103.000</td> <td>268.000</td> </tr> <tr> <td>Totaal</td> <td>2.905.000</td> <td>3.491.000</td> <td>586.000</td> </tr> </tbody> </table> <p>Zie bijlage 1. Tweede bestuursrapportage voor de nadere toelichting.</p>	Programma	Berap 1	Berap 2	Verschil	Gezondheid	-300.000	-315.000	-15.000	Crisisbeheersing	305.000	392.000	87.000	Brandweer	3.065.000	3.311.000	246.000	Organisatie	-165.000	103.000	268.000	Totaal	2.905.000	3.491.000	586.000
Programma	Berap 1	Berap 2	Verschil																						
Gezondheid	-300.000	-315.000	-15.000																						
Crisisbeheersing	305.000	392.000	87.000																						
Brandweer	3.065.000	3.311.000	246.000																						
Organisatie	-165.000	103.000	268.000																						
Totaal	2.905.000	3.491.000	586.000																						
Vervolgaanpak/uitvoering	<p>Auditcommissie – 16 september Agendacommissie veiligheid – 18 september Agendacommissie gezondheid – 18 september Bestuurscommissie veiligheid – 2 oktober Bestuurscommissie gezondheid – 3 oktober Dagelijks Bestuur – 10 oktober Algemeen bestuur – 11 december</p>																								
Communicatie	Voorlopig geen.																								
Besluit	Kies een item.																								
Paraaf secretaris																									
Kopie naar auteur																									

Bestuursrapportage

Januari - augustus 2024

1. Inleiding

Via de bestuursrapportage wordt het algemeen bestuur tweemaal per jaar geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Het dagelijks bestuur legt daarbij verantwoording af over de afwijkingen ten opzichte van de begroting, waarbij de inhoudelijke verantwoording wordt getoetst door de bestuurscommissies. De bestuursrapportage is in de basis bedoeld om verantwoording af te leggen over het huidige kalenderjaar. Maar gezien de diverse ontwikkelingen die de komende jaren effect zullen hebben op onze organisatie, willen we ook alvast vooruitkijken.

De discussie rondom het ravijnjaar is inmiddels al een aantal jaren aan de orde, maar het perspectief is nauwelijks gewijzigd. De verwachting blijft dat gemeenten vanaf 2026 te maken hebben met een forse financiële uitdaging.

Het hoofdlijnenakkoord zorgt voor een extra dimensie aan deze discussie. In het akkoord wordt gesproken over een korting van 10% op de specifieke uitkeringen. Voor Veiligheidsregio Fryslân vertegenwoordigen deze uitkeringen een omvangrijke inkomstenstroom. Een korting zal dan ook direct impact hebben op onze organisatie. Daarnaast is in het akkoord een aantal beleidsvoornemens opgenomen die potentieel grote gevolgen heeft voor het zorglandschap van Nederland. We kunnen de gevolgen voor onze organisatie nog niet volledig overzien, maar duidelijk is dat Veiligheidsregio Fryslân wederom een dynamische periode tegemoet gaat.

Door middel van diverse onderzoeken wordt het bestuur inzicht gegeven in de mogelijkheden en onmogelijkheden die er bij Veiligheidsregio Fryslân zijn om voorbereid te zijn op de toekomst. In 2023 heeft de doorlichting van de begroting plaatsgevonden, daarbij is onderzoek gedaan naar de robuustheid van onze financiële kaders. In 2024 wordt een benchmark op de overhead uitgevoerd, wordt het dekkingsplan van de brandweer geëvalueerd en wordt invulling gegeven aan de bestuurlijke opdracht van de GGD.

Ook wordt onderzocht welke acties op korte termijn financieel voordeel op kunnen leveren. De afgelopen jaren is gebleken dat de realisatie van de investeringen achterloopt op de planning. Een belangrijke oorzaak betreft de vertraging in de bouwagenda. De oorspronkelijke planning is niet langer reëel en wordt aangepast. Hierdoor is een deel van de middelen de komende jaren niet nodig en ontstaat een incidenteel financieel voordeel voor de gemeenten. In de kaderbrief 2026-2029 wordt dit verder uitgewerkt.

Met het inzicht uit deze onderzoeken wil Veiligheidsregio Fryslân een constructieve bijdrage leveren aan de diverse discussies die nu plaatsvinden. Ons uitgangspunt is en blijft het sober en doelmatig uitvoeren van de dienstverlening. We zoeken daarbij naar het optimum. Enerzijds om de kwaliteit van onze dienstverlening in stand te houden. Anderzijds om de kosten beheersbaar te houden. Op deze wijze geven wij invulling aan onze kerntaak: bijdragen aan een veilig en gezond Fryslân.

Financiële beschouwing

In deze tweede bestuursrapportage rapporteren wij over de begroting 2024 na tweede wijziging. Deze wijziging stelde het algemeen bestuur op 17 juli 2024 vast.

De prognose van het resultaat is als volgt:

Programma	Prognose regulier resultaat	Prognose resultaat organisatie	Prognose incl. doorbelasting organisatie	Prognose 1 ^e bestuursrapportage	Afwijking
Gezondheid	-315.000	40.000	-275.000	-363.500	88.500
Crisisbeheersing	392.000	6.000	398.000	295.500	102.500
Brandweer	3.311.000	57.000	3.368.000	2.973.000	395.000
Totaal	3.388.000	103.000	3.491.000	2.905.000	586.000

Toelichting financiële afwijkingen

In de eerste bestuursrapportage zijn de belangrijkste oorzaken van het verwachte resultaat benoemd. Hierbij is geconstateerd dat het resultaat wederom sterk wordt beïnvloed door een vrijval van kapitaallasten van € 2.350.000. Het verschil ten opzichte van de vorige bestuursrapportage laat zich door twee ontwikkelingen verklaren: de loonprijsstelling bij de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (Bdur) en het vrijvallen van een deel van het budget voor onvoorziene personele frictie.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van prognose in de eerste bestuursrapportage lichten we kort toe:

- **Gezondheid**
Ten opzichte van de eerste bestuursrapportage is het financiële beeld onveranderd. De belangrijkste oorzaak van het negatieve resultaat betreft een tekort op huisvestingskosten en extra formatiekosten als gevolg van hogere ziektevervangingskosten.
- **Crisisbeheersing**
Voor het jaar 2024 verwachten wij een positief resultaat van € 392.000 voor crisisbeheersing, welke voornamelijk wordt veroorzaakt door het niet volledig aanwenden van de aanvullende Bdur-middelen. Dit resultaat is € 87.000 hoger dan de afgegeven prognose in de eerste bestuursrapportage. Deze mutatie wordt met name veroorzaakt door de ontvangen loon- en prijsbijstelling op de Bdur.
- **Brandweer**
Net als in voorgaande jaren wordt het resultaat van de brandweer sterk beïnvloed door een vrijval van kapitaallasten als gevolg van vertraging in de realisatie van investeringen. Met name de investeringen in de nieuwe kazernes (bouwagenda) loopt achter op de planning.

De bijstelling ten opzichte van de voorgaande prognose wordt bij de brandweer voor € 340.000 positief beïnvloed door de ontvangen loon- en prijsbijstelling op de Bdur.
- **Organisatie**
De prognose van het resultaat voor organisatie wijkt € 268.000 (positief) af van de afgegeven prognose in de eerste bestuursrapportage. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de post onvoorzien in 2024 niet volledig wordt ingezet. Dit zorgt voor een positief effect van €180.000.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de programmateksten.

2. Overkoepelende thema's

Optimalisatie AFAS

AFAS is onze kernregistratie van personele en financiële data. Deze data spelen een cruciale rol in onze sturings-, monitorings- en verantwoordingsprocessen. Binnen het project Optimalisatie AFAS worden de werkprocessen binnen AFAS geoptimaliseerd waardoor we efficiënter kunnen werken. Ook zorgen we ervoor dat we AFAS nog beter gaan benutten en tuigen we een beheerorganisatie op, die ervoor zorgt dat we werken volgens de gemaakte afspraken en AFAS op orde blijft. In de vorige bestuursrapportage informeerden we u over dat het afscheid nemen van de externe partij, die het project ondersteunde, meerkosten met zich mee kon brengen. Deze meerkosten zijn ondertussen bekend en vangen we op binnen de begroting.

Informatieveiligheid

Landelijk is gesteld dat elke Veiligheidsregio per 1 januari 2025 over een Security Operations Center (SOC) beschikt. VRF werkt hieraan; de ontwikkeling ligt op schema. Naast een SOC implementeert VRF aanvullende securitysoftware. Waar mogelijk sluit VRF aan bij landelijke samenwerkingsinitiatieven op de ontwikkeling van SOC.

Ook is landelijk aangekondigd dat eind 2024 of begin 2025 een onafhankelijke beoordeling van de informatieveiligheid wordt uitgevoerd bij alle Veiligheidsregio's volgens de BIO norm. De inschatting is dat VRF niet op alle fronten aan deze normering voldoet, doordat enige vertraging is opgelopen in dit proces. Om aan al deze maatregelen invulling te geven hebben we naar verwachting nog enige tijd nodig. De voortgang wordt afgestemd met de auditcommissie en het dagelijks bestuur.

Hoofdlijnenakkoord

We volgen de ontwikkelingen rondom de uitwerking van het hoofdlijnenakkoord. We zien onder andere:

- 300 miljoen bezuinigen op de publieke gezondheid (de door Rutte IV ingezette intensivering);
- 1 miljard korting op subsidies (leefstijlpreventiesubsidies vallen hier waarschijnlijk onder);
- 230 miljoen incidentele financiering vervalt, bijvoorbeeld rond de aanpak van overgewicht en mentale gezondheid.
- Overheveling van de specifieke uitkeringen (SPUK's) naar het gemeentefonds, met een budgetkorting van 10%. Voor Veiligheid heeft dit betrekking op de Bdur en voor gezondheid betreft dit onder andere ASG, Kansrijke Start en GALA;

Dit heeft impact op het werk van de GGD'en, GHOR-bureaus en GGD GHOR Nederland. We verwachten ook dat er kansen liggen in het toegenomen belang van nationale veiligheid, onder andere in het kader van afname versterking IZB en pandemische paraatheid. Landelijk zijn de Directeuren Publieke Gezondheid (DPG-en) verenigd en gaan zij meer gezamenlijk optrekken richting de nieuwe bewindslieden. Onder andere door het verhaal goed te vertellen en te duiden wat het effect is van de stapeling van bezuinigingen.

Er is nog veel onduidelijkheid over het voornemen van het rijk om de specifieke uitkeringen over te hevelen naar het gemeentefonds. Het potentiële positieve effect is een verschuiving tussen kortdurende financiering naar langdurige financiering, aangezien veel SPUK's een korte periode betroffen die vervolgens vaak werd verlengd. Wel gaat de overheveling gepaard met een budgetkorting van 10%. Bij Veiligheidsregio Fryslân is de in omvang grootste SPUK de Bdur. Een korting van 10% procent betekent € 1,1 miljoen minder opbrengsten voor de Brandweer en Crisisbeheersing. We verwachten dat er op Prinsjesdag meer duidelijkheid komt.

3. Programma Gezondheid

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

Op basis van de eerste acht maanden wordt een tekort verwacht van € 315.000. Dit verwachte tekort is in lijn met het tekort dat in de 4-maands berap is gemeld. Evenals bij de 4-maands berap geldt als uitgangspunt dat de financiële gevolgen van de functiewaardering worden gedekt uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserve.

Zoals ook al in de 4-maands berap gemeld is de belangrijkste oorzaak van het verwachte tekort de overschrijding van de begroting voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. Deze overschrijding wordt onder andere veroorzaakt door een tekort op huisvesting van € 250.000. Verder is sprake van stijgende kosten voor vervanging van personeel als gevolg van een oplopend ziekteverzuim.

Tegenover het tekort bij de jeugdgezondheidszorg staan voordelen bij de uitvoering van Publieke Gezondheidszorg Asielzoeker, medische milieukunde en gezondheidsbevordering. Het voordeel bij gezondheidsbevordering hangt samen met extra werkzaamheden binnen het aanvullend pakket. Ten opzichte van voorgaande jaren geldt dat de voordelen bij de overige taken dalen en daarmee minder financiële ruimte opleveren voor het dekken van het tekort bij de jeugdgezondheidszorg.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Bestuurlijke opdracht

De Bestuurscommissie Gezondheid heeft GGD Fryslan in februari 2024 de opdracht gegeven om taken inzichtelijk te maken en om een integraal perspectief te bieden als input om gezamenlijk bestuurlijke keuzes te maken. Op korte termijn is dit nodig met betrekking tot het strategisch huisvestingsplan en de dekking van functiewaardering voor de doktersassistenten en verpleegkundigen.

GGD voert de opdracht met een intern projectteam. Dit vraagt veel, niet geplande, inspanning van een aantal mensen binnen de organisatie. Er is een plan van aanpak opgesteld dat is besproken met de Agendacommissie Gezondheid die procesbegeleider van de Bestuurlijke Opdracht is. De opdracht voor de GGD is om informatie voor te bereiden, op basis waarvan het bestuurlijke gesprek gevoerd wordt.

Personeel

Het verzuimpercentage is gedaald ten opzichte van 2023, maar blijft een aandachtspunt. Ook zien we een steeds krappere wordende arbeidsmarkt. Het Management Team van de GGD werkt hieraan. Voorbeelden zijn taakherschikking, arbeidsmarktcommunicatie en het aanbrengen van focus, prioritering en sturing waar het nodig is.

Friese Preventieaanpak (FPA)

De Friese Preventieaanpak heeft inhoudelijk input geleverd voor de werkagenda FriZA en draagt met alle partners zorg voor de vervolgstappen. De GGD is opdrachtnemer voor de preventie infrastructuur voor Fryslân en is trekker van een aantal coalities van de FPA. Daarbij draagt de GGD, net als alle andere partners, bij aan de uitwerking en uitvoering van de FriZA werkagenda.

Voor het fundament 'sociale basis' is een tijdelijke projectleider aangesteld. Versterken sociale basis raakt alle andere opgaven en fundamenten en er wordt ingezet op het indienen van een transformatieaanvraag namens de Friese gemeenten en betrokken samenwerkingspartners. Dit proces wordt vanuit de FPA gecoördineerd. De FPA neemt deel in het FriZA netwerkteam om gezamenlijk uitvoering te kunnen geven aan de FriZA regioplan opgaven.

FriZA

Als GGD hebben we inhoudelijk bijgedragen aan de uitwerking van de werkagenda en aan de invulling van de vrije ruimte binnen IZA. Epidemiologie heeft een rol in de verdere uitwerking van de monitoring van het regioplan. GGD Fryslân heeft een adviesrol in de koppelgroep en is als mede bestuurlijk trekker benoemd voor de opgaven, 'Kansrijk opgroeien en gezond leven', 'Mentale Gezondheid en Veerkracht' en het fundament 'Versterken Sociale basis'.

In de nieuw vastgestelde governance van het FriZA is de bestuurlijke tafel Seker en Sun de opdrachtgever van het programmteam FriZA. Gezien de omvang van de tafel is het wenselijk gedelegeerd bestuurlijk opdrachtgevers aan te wijzen (de agendacommissie). Deze voeren periodiek overleg met het programmteam FriZA over de voortgang van de opdracht, eventuele knelpunten, de agenda van de bestuurlijke tafel en te nemen processtappen. De DPG is gevraagd zitting te nemen in de agendacommissie.

Gezond en Actief Leven akkoord

Het GALA blijft inzet vragen van GGD Fryslân door meer vraagstukken rondom preventie en gezondheidsbevordering. Aan de aanvullende vragen voor extra ondersteuning rondom de vijf verplichte ketenaanpakken (aanvullend pakket) kan worden voldaan.

Binnen het project SPUK 14 (versterking kennis- en adviesfunctie GGD gericht op het verkleinen van gezondheidsverschillen) is de afgelopen periode ingezet op:

- een inventarisatie van de laatste kennis en inzichten rondom gezondheidsverschillen;
- inhoudelijke sessies met verschillende GGD-disciplines en externe partijen over kennis, inzichten, met focus op de gemiste informatie/tools rondom het verkleinen van gezondheidsverschillen;

en wordt gestart met:

- onderzoekend toepassen van deze inzichten in onze bestaande (leefstijl)programma's
- de ontwikkeling van een tool met wetenschappelijke verdieping t.a.v. de relatie tussen armoede en gezondheid en daarnaast inspirerende voorbeelden van aanpakken
- het voorbereiden van een externe inspiratiesessie

Vitaal ouder worden / derde levensfase

Op dit moment zijn hiervoor geen structurele middelen beschikbaar.

Toekomst jeugdgezondheidszorg

Het vervolg op het in februari afgeronde programma JGZ 3.0 is gestart. Dit richt zich op de implementatie, borging en doorontwikkeling van de programmaresultaten.

Naast de interne ontwikkelingen is de JGZ ook binnen de FPA naast ketenregisseur/trekker, ook deelnemer aan de ketenaanpak 'Kansrijke Start' en de coalitie 'Ouderschap' en betrokken bij de lokale ketenaanpakken die op gemeentelijk niveau worden uitgerold.

Het landschap waarin we werken verandert. De aandacht voor preventie wordt steeds belangrijker door de toenemende zorgvraag.

Dit zien we onder andere terug in de Hervormingsagenda Jeugd en in het Friese Integraal Zorg Akkoord (FriZA). We verwachten dat deze verschuiving naar de voorkant in de jeugdketen op termijn veel oplevert voor jeugdigen en ouders. Wij zijn zowel lokaal als provinciaal (onder andere via SDF Regiovisie Jeugd) betrokken bij de ontwikkelingen in het lokale en provinciale jeugdbeleid. Wij kijken daarbij goed naar onze rol en taken in relatie tot deze ontwikkelingen.

Mentale gezondheid

Mentale gezondheid

Een integrale aanpak op het gebied van mentale gezondheid is van belang. De GGD is actief in de lokale netwerken om hierin te adviseren. Een van de maatschappelijke ontwikkelingen is dat de ervaren mentale gezondheid van jongeren is afgenomen. Binnen de JGZ is van oudsher al aandacht voor mentale gezondheid. Maar de huidige ontwikkelingen vragen meer inzet. Voor schooljaar 2024-2025 is een uitbreiding van de inzet van STORM (GGD is penvoerder) voorzien, waarin ook de inzet van de JGZ groot is.

Suïcidepreventie

Door de toenemende vraag vanuit gemeenten en andere ketenpartners rondom suïcidepreventie, adviseert de GGD gemeenten hoe ze dit beleid vorm kunnen geven. In voorbereiding op de Wet Integrale Suïcidepreventie wordt er gewerkt aan een gezamenlijk meerjarenbeleidsplan suïcidepreventie met GGZ Friesland. Ook brengt de GGD de kennis in rondom suïcidepreventie in de coalitie Mentale Gezondheid van de FPA.

Provinciale verzuimaanpak Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen (MAZL)

Schoolverzuim is vaak een belangrijk signaal van (beginnende) problematiek. MAZL is een bewezen effectieve verzuiminterventie gericht op het terugdringen van school(ziekte)verzuim, het verhogen van de schoolaanwezigheid en preventie van thuiszitten. Goede samenwerking tussen ouders/jongeren, onderwijs en JGZ is hierin essentieel. Er wordt in kaart gebracht wat het van de verschillende partijen vraagt om MAZL te kunnen invoeren in Fryslân. Financiële aspecten zullen worden meegenomen, maar onder andere ook randvoorwaarden en de benodigde personele inzet.

Vaccinatieprogramma

Vaccinatiegraad

Op 20 juni jongstleden heeft het RIVM het Rapport Vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma 2023 gepubliceerd. GGD Fryslân, verantwoordelijk voor de vaccinaties in Fryslân, concludeert dat de vaccinatiegraad in Fryslân ten opzichte van 2022 over het algemeen niet is gedaald en boven het landelijk gemiddelde uitkomt. Zorgen zijn er wel, de in 2016 ingezette dalende trend zet zich ook in Fryslân gestaag voort, ondanks het relatief stabiele beeld ten opzichte van vorig jaar. GGD heeft zich verdiept in de meer gedetailleerde cijfers. Op dit moment biedt deze analyse onvoldoende houvast voor activiteiten om de vaccinatiegraad te verhogen. Naast de huidige inzet, zal er samen met de partners in de keten gekeken worden hoe de vaccinatiegraad positief te beïnvloeden.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Vanaf het najaar wordt er gestart met wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma. De implementatie van het rotavirus is de eerste. Deze wordt vanaf januari 2024 aan zuigelingen aangeboden.

Infectieziekte bestrijding en pandemische paraatheid

We geven uitvoering aan de landelijke beleidsopgave versterking capaciteit infectieziektebestrijding. Het huidige programma hiervoor loopt eind 2024 af, waarna deze zou worden omgezet in een structurele financiering. In de vorige rapportage is aangegeven dat deze middelen zijn opgenomen in de begroting van het ministerie van VWS. In het hoofdlijnenakkoord is echter aangegeven dat er bezuinigd gaat worden op publieke gezondheid. Dit heeft naar verwachting ook zijn weerslag op de middelen ten behoeve van de versterking van infectieziekte bestrijding. Verschillende activiteiten die worden uitgevoerd vanuit de versterkingsopgave zijn dan ook getemperd. We werken scenario's uit met de financiële gevolgen van een eventuele bezuiniging.

Forensische Geneeskunde

Forensische geneeskunde, project 3Noord

Het project Forensische Geneeskunde is gericht op het versterken van de Forensische Geneeskunde 3Noord. Financiering van dit project komt vanuit een landelijke subsidie, de uitwerking hiervan is nog niet volledig bekend. Gezien de complexiteit van het project is hiervoor extra externe expertise ingehuurd. De verwachting is dat de externe expertise uit de subsidie gedekt kan worden.

Capaciteitsprobleem forensische artsen

Het capaciteitsprobleem onder de forensisch artsen blijft bestaan. De samenwerking met GGD Drenthe en GGD Groningen is, in afwachting van de uitkomsten van bovengenoemd project, geïntensiveerd. Ook is samenwerking gezocht met andere GGD'en om ervoor te zorgen dat de dienstverlening gegarandeerd blijft.

Medische Arrestantenzorg

De verwachte aanbesteding voor de Medische Arrestantenzorg is uitgesteld tot nadere orde.

Maatschappelijke Zorg

Dienstverleningsovereenkomst

De dienstverleningsovereenkomst voor de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) wordt in het vierde kwartaal verlengd met een jaar. Ieder kwartaal vindt het overleg Wvvgz plaats, waarin onder andere ontwikkelingen rondom het meldpunt zorgwekkend gedrag en (landelijke) ontwikkelingen worden besproken. Daarnaast worden er signalen uit de praktijk gedeeld waaronder de beperkingen van gegevensuitwisseling en privacy.

Meldpunt Zorgwekkend Gedrag

Vanaf half 2023 is een stijging te zien van het aantal meldingen bij het meldpunt verward gedrag. De meldingen zijn veelal psychosociaal van aard en het betreft met name de groep mensen die niet expliciet om hulp vraagt. De vraag van ketenpartners om de cijfers van het meldpunt specifiek te interpreteren neemt toe. Daarom is er start gemaakt met de ontwikkeling van een PowerBI-dashboard. Door relevante informatie via dit dashboard te presenteren, worden de cijfers eenvoudiger inzichtelijk gemaakt.

Subsidie ZonMw: actieprogramma Grip op onbegrip

De ZonMw subsidie voor het actieprogramma Grip op Onbegrip, aangevraagd door de GGD en GGZ, in samenwerking met een aantal gemeenten, is eind april gehonoreerd. Verwachting is dat in het programma in september zal starten. Een belangrijk aandachtspunt is de inzet van ervaringsdeskundigheid, hiervoor zijn financiële middelen gereserveerd in de begroting.

Themabijeenkomst Zorg en Veiligheid

Op basis van de uitkomsten van de themabijeenkomst Zorg en Veiligheid in december 2023 en in overleg de portefeuillehouder Gezondheid en de portefeuillehouder Veiligheid is besloten om voorafgaand aan de bestuurlijke themabijeenkomst een themabijeenkomst voor management, beleid en uitvoering te organiseren.

Wams

De Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein wordt beoogd knelpunten weg te nemen in relatie tot gegevensuitwisseling en privacy in het sociaal domein bij de aanpak meervoudige problematiek. Het biedt de wettelijke basis voor meldpunten voor niet-acute zorg en om regels te stellen voor het verwerken van persoonsgegevens. In Friesland is het meldpunt bij de GGD belegd. Op basis van de uitkomsten van de themabijeenkomst Zorg en Veiligheid in december 2023 heeft de AVG prioriteit voor de Veiligheidsregio Fryslân. De WAMS is nog steeds niet in werking getreden en is er nog geen definitieve informatie beschikbaar over financiële middelen vanuit het Rijk. We volgen de ontwikkelingen rondom de Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein nauwlettend.

Toezicht

Het is een uitdaging om de volledige inspectienorm (100%) bij de kinderopvang te realiseren. Er worden tijdig afspraken met gemeenten gemaakt indien de afspraken niet gehaald kunnen worden.

Seksuele Gezondheid

Kostprijsonderzoek Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG) regeling

Er is door sommige coördinerende GGD'en aangegeven dat de tarieven voor het uitvoeren van de soa-zorg, seksualiteitshulpverlening en PrEP-zorg, die in de ASG-regeling beschreven staan, te laag zijn. Om in de toekomst te komen tot beter onderbouwde tarieven, heeft het ministerie van VWS KPMG opdracht gegeven om een kostprijsonderzoek uit te voeren. GGD'en zijn onlangs bevestigd om hiervoor gegevens aan te leveren. Later dit jaar wordt een eindadvies van KPMG verwacht. Hieruit zal blijken of er meer budget vanuit VWS nodig is en of er een aanleiding is om de regionale verdeling van gelden aan te passen.

Gezonde leefomgeving, Omgevingswet

Sinds de invoering van de Omgevingswet in 2024 krijgt de GGD een steeds grotere rol in het adviseren en ondersteunen van gemeenten op het gebied van gezondheidseffecten en de fysieke leefomgeving. Dit is een leer- en ontwikkeltraject voor zowel gemeenten als de GGD. In juli 2024 heeft de bestuurscommissie de huidige opdracht t.a.v. gezonde leefomgeving voor één jaar verlengd. Dit jaar dient als overbruggingsjaar ten aanzien van de structurele borging van de adviesfunctie in de GGD organisatie en de positionering als kennispartner op het gebied van gezonde fysieke leefomgeving en de Omgevingswet. De GGD werkt hierin samen met de Brandweer binnen het VRF-verband.

4. Programma Crisisbeheersing

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

In 2024 verwacht Crisisbeheersing een overschrijding van € 392.000. Dit wordt met name veroorzaakt door het niet volledig inzetten van de aanvullende Bdur, wat zorgt voor een positief effect van € 155.000. Daarnaast is in juli de loon- en prijsbijstelling op de Bdur ontvangen, voor crisisbeheersing is dit een bedrag van € 187.000.

Voor de aanvullende Bdur-middelen van 2024 is nog geen volledige structurele inzet. In 2024 is vooral ingezet op het borgen van de inzet van de eerste tranche. Op dit moment wordt gewerkt aan de planvorming voor de structurele inzet van de aanvullende Bdur middelen vanaf 2025.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Landelijke agenda crisisbeheersing 2024 -2029

De nieuwe Landelijke Agenda Crisisbeheersing geeft richting aan de inhoudelijke ambities en werkzaamheden op het terrein van crisisbeheersing van het Rijk, de veiligheidsregio's en andere betrokken partijen. De agenda heeft een looptijd van zes jaar (2024-2029).

In de agenda zijn de ambities geformuleerd langs drie pijlers:

1. Versterken voorbereiding en paraatheid;
2. Versterken van een weerbare samenleving;
3. Bevorderen van kwaliteit en professionaliteit.

Binnen het stelsel van crisisbeheersing dient de Landelijke Agenda Crisisbeheersing als regie-instrument voor de Minister van J&V om richting te geven aan de landelijke inspanningen. Het uitgangspunt van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing is dat deze wordt uitgevoerd binnen de bestaande financiële kaders. Dit omvat ook de extra BDUR-middelen die zijn toegekend voor de versterking van crisisbeheersing, waardoor deze mede kunnen worden ingezet voor de uitvoering van de agenda.

Besturen van veiligheidsregio's worden gevergd om de agenda door te vertalen in hun eigen regio. VRF heeft, net als de andere veiligheidsregio's, de formatie voor crisisbeheersing uitgebreid om de gestelde ambities de komende jaren te kunnen realiseren.

Veranderend dreigingsbeeld

Onder meer geopolitieke ontwikkelingen en klimaatverandering zijn van grote invloed op een veranderend dreigingsbeeld. Ons land weerbaar houden en waar nodig weerbaarder maken is hierbij de grote uitdaging. In dat licht is landelijk bepaald dat met voorrang gezamenlijk wordt gewerkt aan activiteiten binnen de Agenda die daaraan bijdragen. Eén van de vragen die voorligt is welke rol de Veiligheidsregio's kunnen en moeten vervullen in een grote crisis.

Stand van zaken overige resultaten en indicatoren

De crisisorganisatie

Bezetting en vakbekwaamheid

De werving en selectie van nieuwe crisisfunctionarissen is een continu proces. Onze crisisorganisatie was de eerste 8 maanden van 2024 op sterkte. Voor het derde jaar hebben wij in eigen beheer (vanaf maart tot eind juni) een leertraject verzorgd voor nieuwe crisisfunctionarissen. Vanaf 1 juli zijn 22 crisisfunctionarissen – nadat ze zijn geslaagd voor een proeve van vakbekwaamheid – ingestroomd in hun nieuwe piketfunctie.

Inzetten van de crisisorganisatie

GRIP

23 januari	zeer grote brand in Harlingen (GRIP 1)
25 januari	zeer grote brand in Harlingen (GRIP 1)
3 maart	zeer grote brand in Drachten (GRIP 1)
13 maart	zeer grote brand in Heerenveen (GRIP 1)
20 mei	wateroverlast Buitenpost (GRIP 1)
11 juni	grote brand woningen in Wolvega (GRIP 1)
22 augustus	zeer grote brand in een opslagloods in Dokkum (GRIP 1)
24 augustus	grote brand in een flat in Leeuwarden (GRIP 1)

Geen grip, wel inzet van de crisisorganisatie

De crisisorganisatie is op 2 januari ingezet voor een voorbereidend Regionaal Operationeel Team (ROT) vanwege de effecten van een zeer grote brand bij een agrarisch bedrijf in Rutten (Flevoland) richting Lemmer.

Op 19 juli is een pré-ROT ingezet in verband met een wereldwijde computerstoring.

Op weg naar een operationeel veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) Fryslân eind 2024

In de meerjarenkoers 2023-2026 van VRF is als ambitie opgenomen dat we een VIK (24/7 operationeel) gaan inrichten. Het VIK is een centraal knooppunt binnen Veiligheidsregio Fryslân waar bestaande veiligheidsinformatie van de eigen organisatie en van partners wordt verzameld, geduid en gedeeld. Het regionale knooppunt behoort tot de Veiligheidsregio maar sluit aan op het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk (KCR-2).

Met deze ontwikkeling geven we tevens invulling aan één van de ambities in de landelijke agenda crisisbeheersing. In 2023 zijn een visie en een plan van aanpak voor het VIK vastgesteld. Per september 2024 liggen we op schema met het implementeren van het VIK.

Crisisbeheersing bij overstromingen

Project Hoog water en Evacuatie: Evacuatiestrategieën en handelingsperspectieven.

De handelingsperspectieven Hoogwater en Evacuatie voor Ameland zijn in concept gereed en de resultaten worden komend najaar ambtelijk getoetst of het gebruikte format ook voor de overige Waddeneilanden kan worden toegepast. Aansluitend worden de bevindingen van de pilot aan de Bestuurscommissie Veiligheid ter vaststelling voorgelegd.

De evacuatiestrategie voor de waddenzeekustzone wordt opgesteld in samenwerking met de Veiligheidsregio's Groningen en Drenthe en de betrokken Waterschappen; prognose voor oplevering is de 2^e helft van 2025.

Integrale waterveiligheidsstrategie Waddeneilanden.

De afdeling crisisbeheersing participeert in het Deltaprogramma Waddengebied (DPW) vanuit haar betrokkenheid bij het thema waterveiligheid. In het programma van de DPW is opgenomen dat voor elk Waddeneiland een integrale waterveiligheidsstrategie zal worden opgesteld voor hoogwater en overstromingen. Doel van de strategie is om de leefbaarheid en het herstel na een overstroming te vergroten en herstel te bespoedigen. Onder regie van VRF en de gezamenlijke Waddeneilanden is een pilot uitgevoerd voor een binnendijks gebied (Ameland) en voor een buitendijks gebied (Vlieland). De rapportage over de pilot is in 2023 opgeleverd. De colleges van de gezamenlijke Waddeneilanden hebben een vervolgoopdracht verstrekt om voor overige Waddeneilanden een vergelijkbare rapportage op te stellen; deze rapportages zijn in Q2 van 2024 opgeleverd en vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband Waddeneilanden.

Publiek – Private netwerksamenwerking

In opdracht van VRF is in 2024 een evaluatie uitgevoerd naar de publiek-private samenwerking met Professionele Watersportondernemers (PWO'ers) in Fryslân. Deze ondernemers vervullen een ondersteunende taak bij de aanpak van incidenten op de Fryske binnenwateren. Het is een unieke samenwerking in Fryslân waar we ook trots op zijn. Het doel is om de samenwerking tussen de PWO'ers en de hulpverleningsdiensten verder te verbeteren.

GHOR

2024 een regulier evenementenseizoen

Jaarlijks stelt de GHOR samen met de acute zorgpartners (ziekenhuizen, dokterswacht en RAV Fryslân) de notitie analyse regionale evenementenkalender op. Centraal staat de vraag: welke evenementen kunnen effect hebben op de reguliere zorg van een gemeenten of in de regio? 2024 is een regulier evenementenseizoen. De evenementen die voor 2024 staan gepland, zijn verspreid over de gehele provincie. Door deze spreiding ontstaan geen clusters van evenementen die gericht zijn op het verzorgingsgebied van één van de Friese ziekenhuizen of een Dokterswachtlocatie. Ook de Slachtemarathon en de Sneekweek, twee evenementen met een verhoogde zorgvraag, zijn inmiddels veilig en feestelijk verlopen.

Stand van zaken voorbereiding zorgaanbieders op rampen en crises

In de postcorona periode hebben GGD-GHOR Nederland en het LNAZ (Landelijk Netwerk Acute Zorg) nagedacht over de hernieuwde samenwerking tussen het ROAZ en de DPG. Op 9 juli 2024 is de Handreiking "Samenwerking ROAZ en DPG, samenwerking in de regio bij rampen en crises" aangeboden aan de alle Directeuren Publieke Gezondheid (DPG'n) en voorzitters ROAZ. In de Handreiking is de bewakingsrol van de DPG ("toezien op en rapporteren aan het bestuur Veiligheidsregio over de mate van voorbereiding van de zorg") concreet uitgewerkt. In Q4 2024 gaat de DPG samen met het ROAZ overleggen op welke wijze hier concreet invulling aan kan worden gegeven. De intentie was om het bestuur al in 2024 te informeren maar in verband met deze nieuwe Handreiking schuift dit door naar 2025; hier zijn geen inhoudelijke consequenties aan verbonden.

Oefening in Heechterp (Leeuwarden)

Een afwijking in ons jaarprogramma Vakbekwaamheid is dat de oefening met Cambuur op 17 september is uitgesteld; in verband met het competitieprogramma van Cambuur (13 en 16 september thuiswedstrijden) wordt er samen met de gemeente Leeuwarden en SC Cambuur naar een nieuwe datum gezocht. In plaats van deze oefening wordt op 17 september een daadwerkelijke instorting van een flatgebouw in de wijk Heechterp in Leeuwarden beoefend; dit flatgebouw staat op de nominatie om te worden gesloopt. Een uniek moment voor de crisisorganisatie om het scenario "instorting flatgebouw met een onbekend aantal slachtoffers" te gaan oefenen.

5. Programma Brandweer

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

In 2024 verwacht de Brandweer een positief resultaat van € 3.300.000. Een belangrijke oorzaak hiervan betreft de eerder gerapporteerde vrijval op de kapitaallasten van € 2.000.000.

De overige voordelen betreffen onder meer de onderschrijving op het budget vrijwilligersvergoedingen van € 280.000. Dit budget blijkt lastig te voorspellen vanwege de onvoorspelbaarheid van repressieve inzet. Daarnaast wordt een onderschrijving verwacht van € 300.000 op de huisvestingskosten. Tenslotte is in juli de loon- en prijsbijstelling op de BDuR ontvangen, dit betekent voor de Brandweer een voordeel van € 340.000.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

PFAS

Hoewel PFAS in zeer veel producten en toepassingen (van pannen tot regenkleding) voorkomt, wordt het in de maatschappelijke discussie regelmatig in verband gebracht met blusschuim. Mede om die reden laat de Brandweer Fryslân een oriënterend bodemonderzoek verrichten naar PFAS-concentraties op een zestal kazernelocaties en een voormalig oefenterrein. De uitkomsten van dit onderzoek worden in het vierde kwartaal van dit jaar verwacht.

Schuimblusvoertuig

Brandweer Fryslân kent, net als andere veiligheidsregio's, het risico op incidenten met gevaarlijke stoffen. De aanpak daarvan wordt gebaseerd op de afspraken uit de landelijke visie incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS). Dit betekent dat Brandweer Fryslân een voorziening moet hebben waarmee schuimblussing kan worden gedaan. Het huidige materieel is aan vervanging toe. De ervaring leert dat de aanschaf van dergelijk materieel een grote financiële impact heeft. We zijn een onderzoek gestart naar de reële risico's in Fryslân en kijken of er een mogelijkheid is om op basis van samenwerking met andere partijen (buurregio's en/of bv. defensie) te voorzien in risicoafdekking. Een definitief voorstel zal aan het bestuur worden voorgelegd.

Aanbestedingsknelpunten

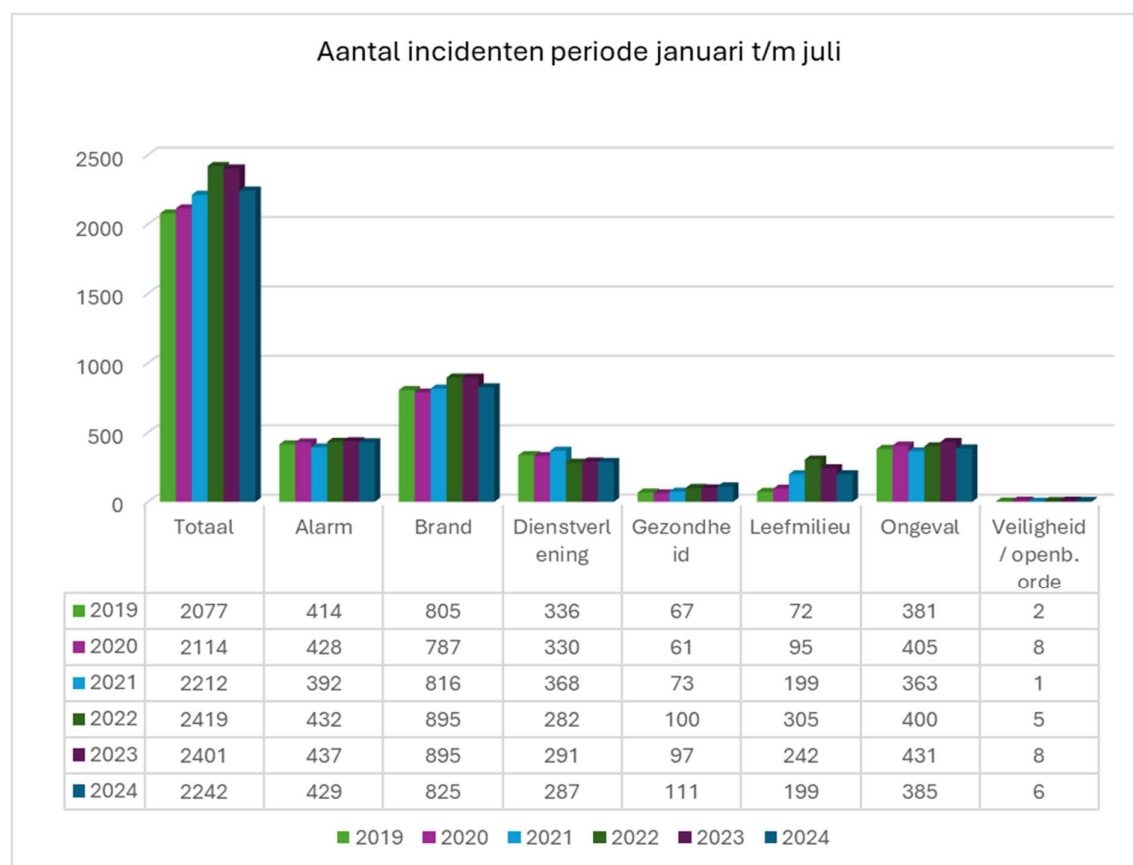
De aanschaf van een nieuwe lichting tankautospuiten (TS) en terreinvaardige tankautospuiten (TST-NB) loopt vertraging op, doordat de aanbesteding geen inschrijvingen heeft opgeleverd. Flinkke prijsstijgingen (van materiaal en uurloon) en krapte op gebied van personeel en productiecapaciteit liggen hieraan ten grondslag. Opgemerkt moet worden dat deze marktontwikkeling landelijk tot soortgelijke problemen leidt. Op dit moment wordt onderzocht hoe deze impasse vlot te trekken.

Stand van zaken overige resultaten en indicatoren

Repressie

In de periode van januari tot en met juli 2024 is de brandweer 2242 keer gealarmeerd. Dat is een daling ten opzichte van de voorgaande twee jaren, maar in lijn met eerdere cijfers rond deze periode. Een reden voor deze daling zou een vermindering van het aantal berm- en natuurbranden kunnen zijn, in verband met het relatief natte jaar. In drogere periodes stijgt dit aantal.

Wat opvalt, is een aantal drukkere weken in de zomerperiode. Zo kenden we dagen met meerdere grote branden tegelijkertijd en andere impactvolle incidenten. Daarbij lieten we wederom zien 'samen paraat' te zijn, ondanks de zomerperiode waarin veel collega's op vakantie zijn. Het netwerk van posten, zoals bedoeld in het Dekkingsplan, werkte daarbij goed. In onderstaande tabel is het aantal incidenten van de afgelopen jaren weergegeven voor de periode januari tot en met juli.

Bron: Kerncijfers Incidenten NIPV

Dekkingsplan 2026

Het is een wettelijke verplichting om iedere vier jaar een nieuw dekkingsplan te maken. Het huidige dekkingsplan loopt tot en met 2025. In dit plan staat beschreven waar kazernes en het brandweermaterieel zijn gepositioneerd. Het geeft ook inzicht in de risicogebieden en de opkomsttijden die van de brandweer verwacht kunnen worden. In het huidige 'Dekkingsplan 2.0 Samen Paraat' benadrukt Brandweer Fryslân ook het belang van een netwerkorganisatie aan brandweerposten. Hiermee wordt een verminderde paraatheid op postniveau opgevangen door het netwerk. Inmiddels is het huidige dekkingsplan geëvalueerd en op basis daarvan wordt er een nieuw dekkingsplan gemaakt. Op basis van de evaluatie worden drie scenario's gemaakt, waarna op de door het bestuur gekozen scenario een nieuw concept dekkingsplan wordt opgesteld. Begin 2025 wordt dit concept aan het bestuur voorgelegd.

Doorontwikkeling kazernevolgorde tabel

In een kazernevolgorde tabel (KVT) wordt bij iedere alarmering berekend welke post op dat moment het snelste ter plaatse kan zijn. Onze huidige KVT stamt uit 2016 en werkt met uitruktijden van meer dan tien jaar oud. De nieuwe concept KVT is in mei met de posten gedeeld. Dit concept leverde bij een aantal posten gevoeligheid op. Op basis van het concept konden posten een zienswijze indienen voor eventuele wijzigingen. Al deze zienswijzen worden momenteel bekeken. Aan het eind van de zomer 2024 wordt de definitieve KVT vastgesteld.

Bouwagenda

Brandweer Fryslân werkt met een bouwagenda voor nieuwbouw of renovatie van brandweerkazernes. Conform deze agenda is besloten tot de (ver)nieuwbouw van acht kazernes. De nieuwbouw van de kazernes van Langweer en Makkum (week 37) en de renovatie van de kazerne in Drachten zijn dit jaar afgerond. Voor de nieuwbouw van kazernes in onder andere Damwâld, Parrega en Oudega (Sm.) worden voorbereidingen getroffen. Voor kazerne Sneek vindt een locatieonderzoek plaats. Het plan is om dit samen in combinatie met de GGD te gaan doen. De plannen voor kazerne West-Terschelling moeten nog worden gestart.

De algemene trends en ontwikkelingen in de (nieuw)bouwsector (stijgende bouwkosten, personeelstekorten, overvol elektriciteitsnet, geschikte bouwlocaties, e.d.) kunnen er ook bij ons voor zorgen dat de planning van nieuwbouwprojecten vertraging oploopt. Naast het realiseren van de huidige bouwagenda (naar verwachting gereed in 2026) werkt de brandweer aan een vervolg hierop. Met het oog op lange procedures en beperkte bouwgrond is het plan om dit jaar al te beginnen met het ontwikkelen hiervan.

Omgevingswet

Brandweer Fryslân werkt en adviseert inmiddels conform de nieuwe Omgevingswet. De brandweer is met gemeenten overeengekomen dat de overgang van oude wetgeving (o.a. Wro/Bouwbesluit) naar de nieuwe Omgevingswet in principe budget-neutraal zou plaatsvinden. Na twee jaar vindt er een evaluatie van de kosten plaats. Voor deze evaluatie is het belangrijk om dit goed te kunnen onderbouwen. Medewerkers van de brandweer houden daarom twee jaar lang bij hoeveel tijd zij spenderen aan adviesproducten. De gemeenten worden in de loop van 2025 meegenomen in de eerste resultaten.

6. Investeringskredieten

De wijzigingen in de investeringskredieten worden meegenomen in de derde begrotingswijziging 2024. Deze wordt gelijktijdig met de tweede bestuursrapportage aan het algemeen bestuur aangeboden.

Derde begrotingswijziging 2024

Inleiding

Middels deze begrotingswijziging vragen wij het algemeen bestuur om in te stemmen met een aantal wijzigingen van de begroting. Hiermee wordt er invulling gegeven aan het budgetrecht van het algemeen bestuur. De voorgestelde wijzigingen worden in het onderdeel 'toelichting effecten 2024' toelicht.

De leden van de algemene vergadering van de werkgeversvereniging samenwerkende veiligheidsregio's (wvsv) hebben ingestemd met het nieuwe arbeidsvoorwaardenakkoord. De cao voor het personeel in dienst van veiligheidsregio's is daarmee definitief en loopt van 1 mei 2024 tot 1 augustus 2025. In deze begrotingswijziging is de uitwerking van de cao op de begroting 2024 van Veiligheidsregio Fryslân meegenomen.

De wetgever heeft met ingang van de rechtmatigheidsverantwoording het begrip begrotingsrechtmatigheid aangescherpt. In het verleden was er voor diverse overschrijdingen een aantal uitzonderingen benoemd. De overschrijdingen waren dan weliswaar onrechtmatig, maar telden niet mee voor het oordeel van de accountant. Een belangrijke uitzondering hierin was de lasten die gecompenseerd worden door direct gerelateerde baten. Met ingang van de rechtmatigheidsverantwoording zijn deze overschrijdingen nog steeds acceptabel, maar dienen ze expliciet gerapporteerd te worden in de jaarrekening.

Ook in verband met deze aanscherping stellen wij een begrotingswijziging voor. De extra lasten worden volledig gecompenseerd door direct gerelateerde baten. Deze wijziging heeft daarom geen effect op de gemeentelijke bijdrage.

Daarnaast wordt met deze begrotingswijziging ook een geactualiseerd beeld van de reservemutaties gegeven.

Toelichting effecten 2024

A. Wijziging effect nieuwe cao

De loonkosten worden geïndexeerd op basis van de werkelijke ontwikkeling van de CAR-UWO. Op 14 april zijn de nieuwe arbeidsvoorwaarden voor het personeel in dienst van de veiligheidsregio's vastgesteld. Het effect van deze nieuwe cao is in deze derde begrotingswijziging verwerkt.

De effecten van de nieuwe cao zijn lager dan was ingeschat bij de eerste begrotingswijziging 2024 die in december 2023 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Daarmee ontstaat er voor de gemeenten een voordeel. Dit voordeel wordt dit najaar administratief verrekend met de gemeenten.

B. Wijziging effect rentekosten

De financiële verordening van Veiligheidsregio Fryslân is gewijzigd. Eén van de wijzigingen die is doorgevoerd de verrekening van rentekosten. De afspraak hierbij is dat indien de werkelijke rentekosten afwijken van de begrote rentekosten, het verschil wordt verrekend in de gemeentelijke bijdrage.

In 2024 zijn de werkelijke rentelasten lager dan begroot. Daarnaast is er sprake van een renteopbrengst op het saldo schatkist bankieren. De renteopbrengst van 2023 dient daarbij ook nog verwerkt te worden, zoals uit het accountantsverslag 2023 blijkt. Dit voordeel vloeit terug naar de deelnemende gemeenten en zal dit najaar administratief worden verrekend met de gemeenten.

C. Aanvullende lasten met direct gerelateerde baten Gezondheid

De baten en lasten voor aanvullende werkzaamheden, subsidies en specifieke uitkering dient ten opzichte van de tweede begrotingswijziging 2024 op één onderdeel te worden gewijzigd. Dit betreft de uitvoering van de najaarscampagne corona.

Bij de tweede wijziging hebben wij gemeld dat de GGD'en landelijk nog in overleg waren met het Ministerie van VWS over de financiering van de najaarscampagne. Inmiddels zijn afspraken gemaakt over de financiering van de najaarscampagne. In deze begrotingswijziging zijn de toegekende middelen (ruim € 2,7 mln.) voor het uitvoeren van de najaarscampagne verwerkt in de begroting (pijler 3).

De najaarscampagne wordt volledig gefinancierd door het Ministerie van VWS en heeft daarmee geen gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage.

D. Geactualiseerde uitvoeringsplanning reservemutaties

Via deze begrotingswijziging geven wij tevens een geactualiseerde uitvoeringsplanning weer van onze bestemmingsreserves. De reserves waarop gemuteerd wordt, worden toegelicht onder het kopje 'Reserves (inclusief resultaatbestemming)'.

Effecten op 2024

In onderstaande tabel worden de mutaties ten opzichte van de tweede begrotingswijziging 2024 inzichtelijk gemaakt en is zichtbaar welke dekking daar tegenover staat.

A. Wijziging effect nieuwe cao	€
Lagere salariskosten Gezondheid	-561.657
Lagere salariskosten Crisisbeheersing	-103.298
Lagere salariskosten Brandweer	-406.942
Lagere salariskosten Organisatie	-201.569
Totale kosten	-1.273.466
Nadelig saldo	-1.273.466
Totale dekking	-1.273.466

B. Wijziging effect rentekosten	€
Verrekening rentekosten	-735.271
Totale kosten	-735.271
Nadelig saldo	-735.271
Totale dekking	-735.271

C. Aanvullende lasten met direct gerelateerde baten Gezondheid	€
Najaarscampagne covid	2.734.000
Totale kosten	2.734.000
SPUK Covid	2.734.000
Totale dekking	2.734.000

D. Geactualiseerde uitvoeringsplanning reservemutaties	€
Lagere kosten vakbekwaamheid	-37.512
Financiële gevolgen functiewaardering doktersassistenten en jeugdverpleegkundigen	821.938
Totale kosten	784.426
Onttrekking reserve in te halen werkzaamheden Brandweer - vakbekwaamheid	-37.512
Onttrekking reserve Fuwa	821.938
Totale dekking	784.426
Totaal mutaties	1.509.689
Totale dekking	1.509.689
Totaal 3^e begrotingswijziging 2024	-

Reserves (inclusief resultaatbestemming 2023)

Het verloop van de reserves ziet er na de 3e begrotingswijziging als volgt uit:

<i>Reserves</i>	1-1-2024	Stortingen	Onttrekkingen	31-12-2024
<i>Algemene reserve</i>				
Egalisatiereserve	3.379.700	-	-	3.379.700
	3.379.700	-	-	3.379.700
<i>Bestemmingsreserves</i>				
Gezondheidsmonitor	327.113	102.000	145.000	284.113
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000	-	-	500.000
Jeugdgezondheidszorg/JGZ 3.0	396.167	-	300.000	96.167
Tweede loopbaanbeleid	538.939	-	-	538.939
In te halen werkzaamheden	1.290.275	-	458.102	832.173
Gezonde leefomgeving	143.042	-	100.000	43.042
Kansrijke start	42.766	-	16.000	26.766
Publieke Gezondheidszorg Asielzoekers	196.874	-	115.000	81.874
Wabo	290.000	-	90.000	200.000
Tijdelijke versterking projecten	59.000	-	59.000	-
Energietransitie	100.000	-	100.000	-
Fuwa	1.604.262	-	821.938	782.324
	5.488.438	102.000	2.205.040	3.385.398
<i>Totaal eigen vermogen</i>	8.868.138	102.000	2.205.040	6.765.098

Toelichting op de mutaties

In de begroting 2024 zijn de specifieke reserves reeds toelicht. Daarom wordt in deze begrotingswijziging uitsluitend stilgestaan bij de belangrijke wijzigingen:

In te halen werkzaamheden

De reserve is bedoeld om diverse taken die in de crisistijden zijn vertraagd, de komende jaren weer in te halen. De belangrijkste resterende taak betreft de te realiseren inhaalslag bij vakbekwaam. Met Brandweer Opleidingen Noord zijn meerjarige afspraken gemaakt over de starten opleidingen.

De daling van € 37.500 wordt veroorzaakt doordat de extra klassen later in 2024 starten dan in eerste instantie gepland was. Hierdoor verschuift een klein deel van de lasten van 2024 naar 2025.

Functiewaardering

Bij de resultaatbestemming 2023 is een bestemmingsreserve functiewaardering gevormd. Deze reserve is bedoeld voor onder meer de tijdelijke dekking van de van de verwachte financiële gevolgen van de functiewaardering doktersassistenten en jeugdverpleegkundigen. Deze functiewaardering is met terugwerkende kracht ingevoerd, waarbij de startdatum op 2023 is bepaald. De financiële gevolgen van dit besluit worden via deze begrotingswijziging verwerkt.

Het financiële effect voor 2023 en 2024 is verwerkt in de bijgestelde raming van de lasten. Deze lasten worden gedekt door middel van een onttrekking van € 821.938 aan de reserve.

Effecten per programma 2024

In onderstaande tabel zijn per programma de effecten van de derde begrotingswijziging 2024 opgenomen.

Programma Gezondheid	Begroting na 2 ^e wijziging 2024			3e bestuurlijke wijziging 2024			Begroting na 3 ^e wijziging 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Pijler 1	21.246.349	4.896.032	16.350.317	191.423	-	191.423	21.437.772	4.896.032	16.541.740
Pijler 2	16.838.276	7.731.933	9.106.343	79.925	-	79.925	16.918.201	7.731.933	9.186.268
Pijler 3	2.642.098	1.950.702	691.396	2.722.935	2.734.000	-11.065	5.365.033	4.684.702	680.331
Pijler 4	1.944.371	1.944.371	-	-	-	-	1.944.371	1.944.371	-
Toegerekende organisatiekosten	7.116.989	83.681	7.033.308	-302.195	-	-302.195	6.814.793	83.681	6.731.113
<i>Bijdrage programma Gezondheid</i>	-	32.500.228	-32.500.228	-	-863.850	863.850	-	31.636.378	-31.636.378
Reservemutaties Gezondheid	102.000	783.136	-681.136	-	821.938	-821.938	102.000	1.605.074	-1.503.074
Totaal programma Gezondheid	49.890.083	49.890.083	-	2.692.088	2.692.088	-	52.582.170	52.582.170	-
Programma Crisisbeheersing									
Producten Crisisbeheersing	7.170.600	217.347	6.953.253	-103.298	-	-103.298	7.067.302	217.347	6.849.955
Toegerekende organisatiekosten	1.363.461	12.606	1.350.854	-45.526	-	-45.526	1.317.935	12.606	1.305.329
BDUR	-	4.768.687	-4.768.687	-	-	-	-	4.768.687	-4.768.687
<i>Bijdrage programma Crisis</i>	-	3.519.281	-3.519.281	-	-148.823	148.823	-	3.370.457	-3.370.457
Reservemutaties Crisis	-	16.140	-16.140	-	-	-	-	16.140	-16.140
Totaal programma Crisis	8.534.061	8.534.061	-	-148.823	-148.823	-	8.385.237	8.385.237	-
Programma Brandweer									
Producten Brandweer	43.914.244	1.018.371	42.895.873	-596.373	-	-444.454	43.317.871	1.018.371	42.451.419
Toegerekende organisatiekosten	10.296.526	121.065	10.175.461	-437.202	-	-437.202	9.859.324	121.065	9.738.259
BDUR	-	4.677.064	-4.677.064	-	-	-	-	4.677.064	-4.677.064
<i>Bijdrage programma Brandweer</i>	-	47.772.932	-47.772.932	-	-996.063	844.144	-	46.776.869	-46.776.869
Reservemutaties Brandweer	-	621.338	-621.338	-	-37.512	37.512	-	583.826	-583.826
Totaal programma Brandweer	54.210.770	54.210.770	-	-1.033.575	-1.033.575	-	53.177.195	53.117.195	-
Eindtotaal	112.634.914	112.634.914	-	1.509.689	1.509.689	-	114.144.603	114.144.603	-

Investeringskredieten

Overzicht van de investeringskredieten inclusief een verklaring van de mutaties.

Investeringskredieten	Tweede begrotingswijziging 2024	Derde begrotingswijziging 2024	Mutatie	Verklaring
Installaties	136.912	136.912	-	
Kantoormeubilair	223.255	328.255	105.000	Zie verklaring renovatie en verbouwing
Mobiele telefonie, tablets en iPads	141.003	141.003	-	
Overige (kantoor) inventaris	28.201	218.201	190.000	Zie verklaring renovatie en verbouwing
Renovatie en verbouwing	739.233	234.233	-505.000	Het krediet voor de verbouw van de locatie aan de Harlingertrekweg is opgesplitst naar verbouw, kantoormeubilair en overig inventaris (audiovisuele middelen). Daarnaast wordt een deel doorgeschoven naar '25
Systeem soft- en hardware	47.001	47.001	-	
Telefooncentrale	-	-	-	
Werkplekautomatisering	439.283	439.283	-	
Organisatie	1.754.887	1.544.888	-210.000	
Huisvesting JGZ	200.000	200.000	-	
Audiometers	90.000	90.000	-	
Bloeddrukmeters	20.000	20.000	-	
GGD	310.000	310.000	-	
Ademlucht	43.242	43.242	-	
Dienstvoertuigen	187.536	187.536	-	
Gebouwen	6.465.789	6.465.789	-	
Grond	632.828	632.828	-	
Haakarmvoertuigen	1.171.585	1.171.585	-	
Installaties	2.799.339	2.799.339	-	
Mobiele telefonie, tablets en iPads	100.110	100.110	-	
Overige (kantoor) inventaris	459.721	459.721	-	
Overige brandweerinventaris	2.913.361	2.913.361	-	
Overige brandweervoertuigen	77.543	77.543	-	
Persoonlijke beschermingsmiddelen	371.087	371.087	-	
PM voer- en vaartuigen	133.918	133.918	-	
Renovatie en verbouwing	324.601	355.411	30.810	De oplevering van de aanpassingen van de pantry's (om ze klaar te maken voor de overgang van wegwerpbekers naar servies) valt duurder uit dan verwacht.
Tankautospuiten	9.146.235	9.146.235	-	
Terreinen	51.533	51.533	-	
Werkplekautomatisering	28.930	28.930	-	
Brandweer	24.907.378	24.938.168	30.810	
Totaal investeringskredieten	26.972.245	26.793.056	-179.190	